

KAITSEVÄE ÜHENDATUD
ÕPPEASUTUSED

EESTI KAITSEVÄGI
ESTONIAN DEFENCE FORCES

KAITSEMINISTEERIUM

KAITSEVÄE TEADUSPÄEV

Kuidas sõjaajaloo uurimine
aitab paremini sõdida
ning mida ootab sõjaväelane
sõjaajalooliselt uurimiselt?

Kolonelleitnant Vitali Lokk

Esitluse eesmärk

vastata kahele küsimusele

- Miks on vaja uurida sõjaajalugu?
- Mida ootab sõjaajaloo uurimiselt sõjaväelane?

Klassiku ütlus

Ajalugu peab tooma elule kasu,
olema oleviku teenistuses
ja selleks on vaja leida tasakaal
mäletamise ja unustamise vahel.

Nietzche

Piirangud

- Keskendun taktikalisele tasemele
- Ei räägi strateegiast ega poliitikast
- Vaatan teemale läbi riviohvitseri / juhi vaatenurgast
- Ei näita kellegi suunas näpuga / ei kritiseeri kedagi
- Ei tööta välja uut sõjaajaloo uurimise metodoloogiat

Sõjaajaloo tundmine ja uurimine

- Sõjaajaloo tundmine kuulub sõjaväelase üldhariduse juurde ja sellepärast kuulub see sõjakoolide õppeprogrammi
- Sõjaajalugu annab õpetust ja kogemusi eelmistest sõdadest saadud õppetundide näol – milline on võimalik õige lahendus?
- Sõjaajaloo õpetusel on suur mõju isamaalisele kasvatusesele.

Näited ajaloost

- Sõjateadust saab kõige paremini õppida sõjas!
- Paratamatult püütakse õppida eelmistest sõdadest ning iga järgmine sõda toob endaga kaasa viimase jäljendamise.

Mõned näited

- I MS kogemustest mida õppisid prantslased, mida sakslased?
Esimesed ehtasid Maginot liini (kaitse) viimased aga arendasid manööversõda (rünnak), et vältida kulukat kaitsetegevust.
 - Mis oli selle järeldus – prantslased järgisid liiga I MS edukaks osutunud mudelit, kuid unustasid siinkohal ära sõjatehnoloogia arengu ja selle poolt pakutavaid võimalusi.

Näited ajaloost

Israeli näide,
kus arendati pärast Jom Kippuri sõda (1973)
mehhaniseeritud üksusi,
kuid järgmine sõda (1982) toimus hoopis
mägisel maastikul.

Näited ajaloost

Meie missioonide kogemused -
mõjutanud väga palju meie
mõtlemist ja arusaamist sõjalisse konflikti
ning
varustuse, tehnika ja relvastuse hankimist.

Mida sõjaajaloo uurimine mõjutab?

- Sõjaväelise kultuuri ja ühiskonna arengut
- Kogemusi
- Teadustööd
- Määrustike ja doktriine – kuidas saavutatakse sõjaline lahendus?
 - Kuidas relvajõude kasutatakse
 - Kuidas kokku liita erinevaid võimekusi
 - Sõjaline ohuanalüüs
- Sõjatehnoloogia areng
- Ressurssi haldus
- Lahingu/sõjakeskkonna muutus

Sõjaajaloo uurimine

- Sõjaajaloo uurimine oma metodoloogialt ja meetodilt ei erine teiste mineviku sündmuste uurimisest.
- Erinevus tuleb sisse kui uuritakse otseselt lahingut/lahingutegevust – siin ei ole olemas vastavat metodoloogiat ning paratamatult tuleb paljudel juhtudel taastada kogu toimunud võimalik lahingupilt.
- Allikmaterjalid on puudulikud või hoopis olematud – kuidas leida objektiivne seletus või põhjendus toimunud sündmuste kohta?

Sõjaajaloo uurimine

- Mälestused ja erinevad tõlgendused – erinevate relvaliikide inimesed tajuvad asja erinevalt
- Tuleb arvesse võtta nii individuaalsed kui ka kollektiivsed vaatenurgad - sõjaajalugu ei ole ainult kindrali mälestuste ümber kirjutamine
- Peab olema kriitiline – meil ollakse sõjaajaloo uurimises liiga vähe kriitilised

Sõjategevuse uurimise eesmärk

Mis on mõjutanud sõjategevust?

Leida need põhjused ja põhjendused?

Olla kasulik tänapäeva lahingutegevuse planeerimisele ja aru saamisele?

Sõjaajaloo uurimine

- Suurem osa sõjaajaloo uurimusi tehakse liiga akadeemiliselt ning liigutakse välja taktikaliselt tasemelt - rühm, kompanii, pataljon, brigaad, diviis!
- Ei keskenduta piisavalt lahingutegevusel - toimus lahing, siis veel teine ning kolmaski ja vastane põgenes ning saavutati ülekaalukas võit! Mida see aga tähendab?
- Sõjaväelastel ei ole sellise uurimisega midagi peale hakata - kus kohas on siin õppimine ja lahingupildi või sõja tegelik taastamine?
- Uurimused on liiga üldised ja „ilukirjanduslikud“
- Puuduvad relvaliidide tegevused

Sõjaajaloolises uurimuses peab arvesse võtma

- Taktikalist/operatiivset olukorda – ülevaade üldolukorrast
- Sõjaväe/üksuse/allüksuse organisatsiooni
- Isikkoosseisu
- Relvastust ja varustust
- Sõjalist väljaõpet ning koolituse taset
- Tagalaalast toetust
- Moraali/distsipliini
- Koostöö

Sõjaajaloolises uurimuses peab arvesse võtma

- Ülema kavatsust/kõrgema ülema kavatsust – milline oli lahinguplaan? Mida tegelikult sooviti saavutada ning milliseks olukord kujunes?
- Olukorra analüüsi - omad ja vastane
- Keskkonda ja maastikku
- Analüüs lahingu lõpptulemust mõjutanud teguritest
- Doktriini ja määrustikke???
- Staabitööd ja otsuse protsessi

Kutsun kõiki ...

- Sõjaajaloolasi – või neid, kes uurivad ja kirjutavad sõjaajalugu. Palun tulge ja osalege meie taktikalistel staabiõppustel ning saate ülevaate ... Millest?
 - Kuidas mõtleb ohvitser – ülem?
 - Kuidas mõtleb ohvitser – planeerija?
 - Kuidas ja mis moodi kujuneb välja ülema kavatsus ja lahinguplaan?

Kutsun kõiki ...

- Kuidas seda ellu viiakse?
- Kuidas mõtlevad erinevate astme ülemad, allohvitserid ja sõdurid?
- Milline on sõjaväeline juhtimine?
- Milline on planeerimise metodoloogia?

Täna!

Kolonelleitnant Vitali Loka

KAITSEVÄE TEADUSPÄEV

KAITSEVÄE ÜHENDATUD
ÕPPEASUTUSED

KAITSEMINISTEERIUM

EESTI KAITSEVÄGI
ESTONIAN DEFENCE FORCES